

BET ALTARRIBA

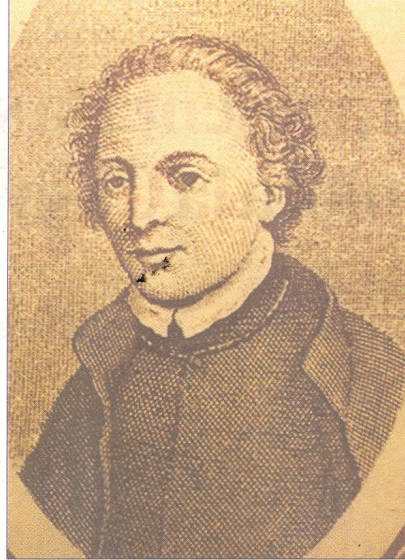
El rector de Valfogona

Francesc Vicent Garcia fou el primer gran escriptor de la literatura barroca catalana i la seva activitat poètica quedarà marcada per l'estada a la rectoria

El personatge no és nascut a la Conca de Barberà, però hi deixà la seva empremta per la comarca o, almenys, aquesta zona territorial li serví a nivell professional i també personal. No només deixà petjada a la comarca, sinó també a una petita població on passà la seva vida fins al dia de la seva mort.

Francesc Vicent Garcia va néixer a Tortosa, però l'any del seu naixement encara no es prou clar avui dia. N'hi ha que diuen que l'any 1578 és el del seu naixement, i d'altres que és el 1579. El que ningú discuteix és que era fill de Francesc Garcia i de Margalida Ferrandis. Tortosa havia donat llum al primer gran escriptor de la literatura barroca catalana. Tot i així, Francesc Vicent ja de molt petit es quedà orfe de pare i la seva mare va contraure segones nupcies amb un llibreter tortosí –Pau Bono– i van tenir, almenys, cinc fills.

Sembla que l'any 1595 va rebre una beca que li va permetre poder estudiar a Lleida. Allà és on coneixerà Pere de Montcada, fet que crearà que la família Montcada passi a ser la seva família protectora. Després dels seus estudis eclesiàstics, deu anys més tard, a Vic serà nomenat prevere pel bisbe d'aquesta ciutat. Anys després, la seva vida canvia. És l'any 1606: el nomenen rector de Valfogona de Riucorb. Tot i així, en prendrà possessió a l'any 1607, tot i que en deixa un regent fins a la seva total instal·lació. És l'any

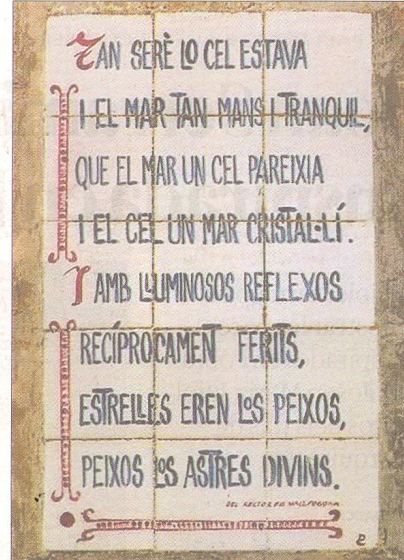
Il·lustració del rector Francesc Vicent Garcia.

1608 quan la seva residència definitiva ja serà aquest indret de la Conca de Barberà: Valfogona de Riucorb. Tot i que també en serà conegut per les seves absències, però tot i així la seva activitat poètica quedarà marcada per una coincidència de la seva presència i estada a la rectoria. I és que la seva vida també girava entorn de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida i Cervera. Ciutats i poblacions que li van permetre créixer

en la seva fe i també realitzar i viure actes importants. A Girona, l'any 1621, va predicar a la seu amb motiu de les exèquies de Felip III de Castella, per exemple.

Va començar a créixer i establir-se com a poeta, sobretot, gràcies als seus viatges a Madrid, va viure nombroses i curioses anècdotes. Com a poeta, va seguir els models imposats pels autors castellans del moment. Tant a nivell formal –és a dir, gèneres, rima– i

a nivell de temàtica. Va donar fruit a una poesia artificiosa i elegant, però també va escriure sobre faules mitològiques i composicions obscenes i grolleres. Tot i la gran popularitat que tingué des del primer moment la seva extensa obra poètica –i d'una manera especial la de caire humorístic i escatològic, que, imitada per molts autors catalans del segle XVII, donà lloc al fenomen que es coneix com a 'vallfogonisme'– (se'n feren nom-

Una placa recorda aquest il·lustre poeta. FOTO: CEDIDA

brotes còpies, i Garcia, conegut amb el nom poètic de Garceni i sobretot com el Rector de Valfogona, es convertí en un personatge mític), una part d'aquesta no fou publicada fins al 1703 –una edició anterior del 1700 ha estat considerada apòcrifa– per l'Acadèmia Desconfiada de Barcelona (*La Armonia del Parnàs: mes numerosa en las poesias varias del Atlant del Cel poetic, lo Dr. Vicent Garcia*). L'edició tingué un èxit notable i fou reimpressa aquell mateix any. Posteriorment en foren fetes noves edicions, una el 1770 (prohibida per la inquisició el 1782) i deu durant el segle XIX, moltes de les quals incompletes i amb poques garanties respecte a l'autenticitat dels textos.

Ja a la rectoria, l'any 1623, conscient que la seva salut anava empitjorant, atorgà testament i nomenà regent de la parròquia a Mn. Pau Martí. Mesos més tard expirava després de patir una llarga agonia, quan només tenia 44 anys. Era el dia 2 de setembre de l'any 1623. Una làpida adossada a la façana del temple parroquial rememora el sepeli de les seves restes mortals en l'anomenat cementiri de preveres que estava situat a l'entrada del temple sota un porxo ara inexistent, tot i que ell ja havia disposat que la seva sepultura s'ubiqués davant de la capella de Santa Bàrbara.

Avui, la seva obra interessa més com a testimoni de la seva època.